

19. 11. 2021

Прем'єр-міністру України

Шмигалю Д.А.

Відкрите звернення

Шановний Денисе Анатолійовичу!

Федерація роботодавців, Союз хіміків України, ГО «Український союз промисловців і підприємців», Рада підприємців при Кабінеті Міністрів України, ГС «Всеукраїнська Аграрна Рада», Асоціація «Український клуб аграрного бізнесу», Українська аграрна конфедерація (УАК), ГС «Аграрний союз України» висловлюють Вам свою повагу та звертаються з приводу загрози виникнення гострого дефіциту мінеральних добрив, перш за все азотних, та галопуючого зростання цін на них, з якою наразі стикнулись українські аграрії.

Так, за останній місяць майже всі найбільші європейські виробники азотних мінеральних добрив повідомили про значне скорочення обсягів виробництва, що спричинено різким зростанням цін на природний газ та його дефіцитом.

Зокрема, компанія BASF скоротила випуск добрив на своїх заводах у Бельгії та Німеччині. Литовська компанія Achema відмінила плани щодо запуску заводу, частково закрито виробництво на заводі OCI Geleen у Нідерландах, CF Industries закрила два своїх заводи у Великій Британії. Надпотужний виробник добрив у ЄС - Yara International повідомила про 40% зниження свого виробництва. Vorealis AG, що володіє виробничими потужностями в Австрії, Франції, Нідерландах та Бельгії, також повідомила про скорочення виробництва.

Наслідком названих подій є формування дефіциту мінеральних добрив як на європейському, так і загалом на світовому ринку. При цьому Україна забезпечує власні потреби у мінеральних добривах переважно за рахунок вітчизняного виробництва. Виходячи з актуальних прогнозів, для забезпечення сільського господарства України на період весняно-польових робіт необхідне постачання 2,3 млн тонн азотних добрив протягом листопада 2021 - травня 2022 року, з яких 75% очікується від вітчизняного виробництва та 25% - від імпорتنних поставок.

За таких умов, важливою складовою надійного забезпечення потреби українських аграріїв в азотних добривах є стабільна та безперебійна робота вітчизняних виробників, передусім у зимовий період, коли формується їх запас під весняну посівну компанію та підкормку озимих. У свою чергу досягти цього можливо лише за наявності необхідного запасу основної сировини для хімічної промисловості за стабільною ціною – природного газу.

Отже, беручи до уваги зазначене вище, ми пропонуємо розглянути можливість виділення товарного кредиту вітчизняним виробникам азотних добрив у вигляді природного газу на рівні до 1,25 млрд кубічних метрів на період з листопада 2021 року по квітень 2022 року за рахунок запасів НАК «Нафтогаз України» на умовах:

- забезпечення його повернення ф'ючерсними контрактами зі строком виконання квітень-липень 2022 року;
- зобов'язання поставити всі вироблені з такого газу добрива на внутрішній ринок за цінами, які будуть встановлюватись відповідно до цін ф'ючерсних контрактів.

Можливість та доцільність реалізації наведеної пропозиції обґрунтовується такими даними та розрахунками.

Станом на 01.11.2021 запаси природного газу в підземних газосховищах НАК «Нафтогаз України», за заявами керівництва цієї компанії, є достатніми для проходження опалювального сезону. З урахуванням щомісячного видобутку газу в Україні близько 770,8 млн кубічних метрів, станом на 01.04.2022 баланс власного природного газу НАК «Нафтогаз України» все ще буде достатнім для кредитування промисловості в обсязі 1,25 млрд кубічних метрів.

Ціни на природний газ НАК «Нафтогаз України» для промислових споживачів на 03.11.2021 відрізняються від рівня цін ф'ючерсних контрактів на європейських хабах на II квартал 2022 року близько 500 доларів США за 1000 кубічних метрів (без ПДВ). Тобто українські аграрії матимуть змогу купувати азотні добрива за значно нижчою ціною природного газу, що позитивно вплине на ціноутворення виробництва азотних мінеральних добрив в Україні. Сукупний економічний ефект може складати близько 500 млн доларів США або 13,5 млрд грн.

Національні хімічні компанії готові взяти на себе зобов'язання приймати по 250 млн кубічних метрів газу щомісячно на підставі укладених контрактів з НАК «Нафтогаз України» з наступним поверненням використаного об'єму в період квітня-липня 2022 року.

Для забезпечення балансу газу в Україні виробники добрив готові гарантувати поворотну/зустрічну поставку газу на адресу НАК «Нафтогаз Україна» у період квітня-липня 2022 року об'ємом 1,25 млрд кубічних метрів.

Також просимо взяти до уваги, що сучасне сільське господарство неможливе без використання достатньої кількості мінеральних добрив. Агровиробничі умови України вимагають масованого внесення азотних добрив саме навесні. Українські аграрії досі щонайменше вдвічі відстають за обсягом мінеральних добрив, які вносяться, від країн ЄС, що призводить до деградації ґрунтів. У свою чергу виникнення дефіциту та суттєве скорочення їх використання порівняно з попередніми роками призведе до значного падіння врожайності та валового виробництва сільгосппродукції, а також погіршить стан українських сільськогосподарських угідь.

Задля реалізації запропонованого плану із забезпечення аграріїв азотними добривами з використанням наявного у газосховищах природного газу просимо Вас підтримати нашу спільну ініціативу, терміново ініціювати розробку відповідного рішення Кабінету Міністрів України та доручити його підготовку Міністерству аграрної політики та продовольства України і Міністерству економіки України спільно з відповідними галузевими асоціаціями хімічного та аграрного секторів економіки.

З повагою ,

Федерація роботодавців України

Генеральний директор

Р.В.Іллічов

ГО «Український союз промисловців

і підприємців»

Президент УСПП

А.К.Кінах

Рада підприємців при

Кабінеті Міністрів України

Голова Ради

Л.П.Козаченко

ГО «Союз хіміків України»

Президент

О.Г.Голубов

ГС «Всеукраїнська Аграрна Рада»

Голова

А.Є.Дикун

Асоціація «Український клуб аграрного бізнесу»

Генеральний директор

Р.М.Сластьон

Українська аграрна конфедерація (УАК)

Генеральний директор

П.В.Коваль

ГС «Аграрний союз України»

Голова

Г.В.Новіков